

OHTAKARIN RANTA-ASEMAKAAVA

Luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelma

Johdanto

Tämä selvitys sisältää luontoselvityksen ja luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelman Ohtakarin ranta-asemakaavan alueelle.

Luontoselvitys on ensisijaisesti laadittu kaavan luontovaikutusten arvioimisen tueksi. Luontoselvitys palvelee keskeisesti myös Ohtakarin luonnonhoitosuunnitelmaa.

Luonnonhoitosuunnitelmassa on otettu huomioon alueen luonnon monimuotoisuuden ja erityispiirteiden lisäksi alueen virkistyskäyttö ja luontomatkailu.

Luonnonhoitosuunnitelma on laadittu asiantuntijatyönä. Suunnittelutyön yhteydessä on lisäksi kuultu Ohtakarin historiaa tuntevia paikallisia loma-asukkaita ja kaavahankkeessa mukana olevia osallistahoja.

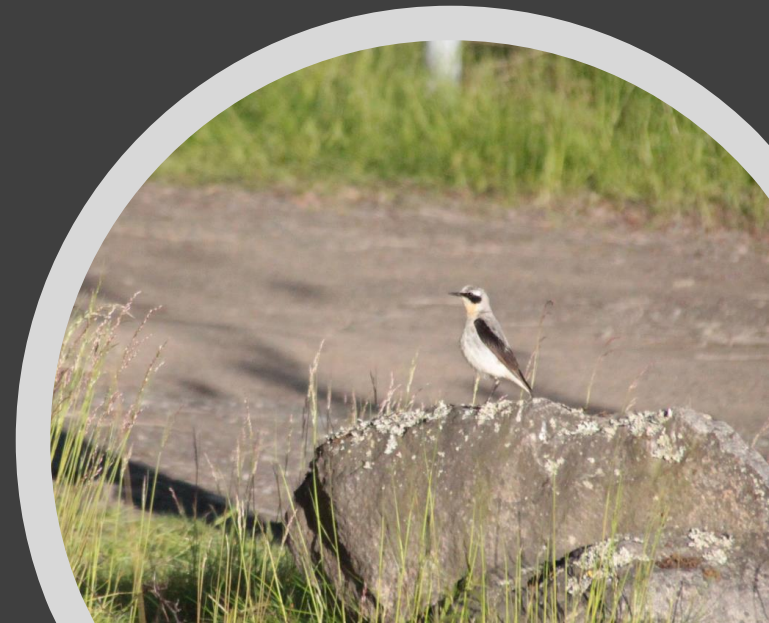
Pesimälinnusto

Ohtakarin pesimälintujen maastokartoituksen toteutti ympäristösuunnittelija linnustoasiantuntija Heikki Tuohimaa. Maastokäynti lintuselvityksen osalta ajoittui 8.6. klo 6:30-9:15. Ohtakarin alueella käytiin myös aiemmin toukokuussa (Petri Hertteli).

Koko saaren linnusto laskettiin, joista tarkimmin suunnitellut rakennusalueet. Sää oli tyyni ja aurinkoinen. Lisäksi linnustoon kiinnitettiin huomiota muiden maastokäyntien ohessa. Lintujen maastokartoituksessa sovellettiin luonnontieteellisen keskusmuseon linnustoseurannan havainnointiohjeita (mm. Koskimies ja Väisänen 1988). Tavoitteena oli erityisesti mahdollisten suojellisesti arvokkaiden lintulajien reviirien havaitseminen. Tällaisia lajeja ovat valtakunnallisesti tai alueellisesti uhanalaisiksi luokitellut lajit ja Euroopan Unionin lintudirektiivin liitteen I mukaiset lajit:

2015 Valtakunnallinen uhanalaisuus vuoden 2015 luokittelun mukaan (Tiainen ym 2016). NT = silmällä pidettävä, VU = vaarantunut, EN = erittäin uhanalainen. RT = Alueellisesti uhanalainen laji. D = Lintudirektiivin 1.liitteen lajit. KV = Suomen kansainvälinen vastuulaji.

Ohtakari on tunnettu lintuharrastusalue, mutta pääasiallisesti alueen harrastus on keskittynyt muuton tarkkailuun ja harvinaisten harhailijoiden etsintään. Pesimälinnustoa ei tiedetä aiemmin kartoitetun.

Suunnittelualueen linnusto koostuu merenranta-alueiden vesi- ja rantalinnustosta sekä pääasiassa rakennetun ympäristön ja lehtimetsien lajistosta. Yhden maastokäynnin aikana havaittiin noin 60 lajia, joista noin 45 lajia tulkittiin todennäköisesti pesivän Ohtakaran saarella. Yhdellä maastokäynnillä ei havaita kaikkia pesiviä lajeja, kartoitusta täydentävät muut maastokäynnit.

Vesilintuja havaittiin saaren lähivesillä, ja niitä tulkittiin annettuja ohjeita noudattaen pesivän seuraavasti. Tukkakoskelo(EN,KV) 17 paria tasaisesti jakautuen eri puolille saarta, pilkkasiipi (EN) 4 paria keskittyen luoteisrannalle, merihanhia 2 paria, isokoskelo (NT,KV) 4 paria (tulkinta naaraista), mustakurkku-uikkuja (EN,D) 3-4 paria (kaksi hautovaa) eteläreunan luotojen ja venevalkamien välissä, tukkasotka (EN,KV) 2 paria samalla alueella mustakurkku-uikkujen kanssa, telkkä (KV) 1 pari, valkoposkihanhi (D) 0-1 paria. Laskenta-ajankohta oli myöhäinen varhain pesiville lajeille, kuten puolisuikeltajasorsille, merihanhelle, isokoskelolle ja telkälle.

Lokkilinnuista harmaalokkipari pesi eteläreunan luodolla ja toinen pari kalasataman aallonmurtajan kärjessä. Kalalokkeja tulkittiin pesiväksi 27 paria, suurin osa eteläreunan luotojen tuntumassa sekä kalasataman läheisyydessä, muualla yksittäisiä pareja. Kalatiiripari (D) pesi eteläreunan luodolla. Penkkatien lounaispuolen kivikolla levähtää säännöllisesti lokkeja, jotka ovat pesimättömiä tai eivät ainakaan tällä kohtaa pesiviä. Kartoituspäivänäkin kivillä istuskeli useita kymmeniä nauru- (VU), harmaa- ja kalalokkeja sekä merilokki (NT).

Ainoa havaittu kahlaajalaji oli rantasipi (KV), joita tulkittiin pesiväksi 3 paria. Haarapääskyjä (NT) pesii saaren rakennuksissa vähinään kymmenisen paria, runsaimmin kalasataman läheisyydessä. Myös räystäspääskykolonia (EN) oli kalasataman liepeillä, jossa pesi vähintään muutama pari. Rantojen varpuslinnuista västäräkki runsaslukuinen ja kivitasku (NT, RT) pesii ainakin kalasataman vieressä ja itäreunan mökkikylässä.

Puustoisilla alueilla runsaslukuisia pesimälajeja (maastokäynnillä vähintään 5 havaittua reviiiriä) olivat pajulintu, hernekerttu, harmaasieppo, peippo ja vihervarpunen. Suojelullisesti luokiteltuja havaittuja lajeja olivat punatulkku (VU) 1 reviiiri itäpuoliskolla, viherpeippo (VU) 1 reviiiri itäpuoliskolla, järripeippo (RT) noin 4 reviiiriä pohjois- ja länsireunan lehtimetsissä, pikkulepinkäinen (D) havaittiin katajikossa, käytöksen perusteella kyse oli muuttomatkalla olevasta yksilöstä, leppälintu (KV) 1-2 reviiiriä keskiosassa. Muista seudulla vähälukuisemmista lajeista esiintyi mustapääkerttu kalastajakylän pohjoispuolella. Saaressa oli maastokäynnin aikana runsaasti myös muuttomatkalla olevia lintuja, mikä vaikeutti reviiirien tulkintoja. Mm. kulorastas ja tilhi vain käväisivät saaressa, vihervarpusia, pikkukäpylintuja ja eri hyönteissyöjlajeja näkyi lähtevän muutolle.

Suunniteltujen rakennuspaikkojen linnusto koostuu lähinnä puustoisten alueiden lajistosta.

Muu eläimistö

Maastoselvitykset tehtiin muiden selvitysten yhteydessä. Varsinaisesti kartoitettuja lajeja/lajiryhmiä (lintujen lisäksi) ovat ns. direktiivilajit eli lepakot ja liito-orava.

Lepakoista ei havaintoja aktiivikartoituksissa eikä passiivisessa seurannassa 26.-27.6. Myöskään liito-oravahavaintoja ei tehty.

Saari on suuremmille nisäkäslajeille liian suojaton, kun taas piennisäkkäille (mm. näätäeläimille ja jyrsijöille) saaresta löytyy runsaasti piilopaikkoja.

Selvitysalueella ei todennäköisesti ole suurta merkitystä muidenkaan luontodirektiivin liitteen IV lajien kannalta. Elinympäristöt eivät sovellu direktiivilajeille tai ovat liian pieniä ja eristyneitä.

Saaren rannoilta voi myös havaita matalikoilla uivia tai levähtäviä hylkeitä.

Kasvillisuus ja luontotyytit

Ohtakarin luonnonympäristön erityispiirteet liittyvät kiinteästi merelliseen ympäristöön ja maankohoamisrannikon ominaispiirteisiin. Ohtakari edustaakin maankohoamisrannikon luontotyyppien jatkumoa. Ohtakarin luonto ei kuitenkaan ole koskematonta, vaan luontoarvot ovat kiinteästi olleet sidoksissa kulttuurivaikutukseen. Saari on toisen maailmansoodan aikoihin hakattu puustosta kauttaaltaan. Tätä aikaisemmista hakkuista ei ole tietoa, mutta jälkeen päin ei isommassa määrin ole puustoa kaadettu. 1940 -luvulta lähtien (ja jo aikaisemminkin) lammaslaidunnus on saarella pitänyt aluskasvillisuuden ja puuston taimettumisen kurissa joitain vuosikymmeniä. Viimeisten 30-40 vuoden aikana laidunnusta ei ole ollut tai se on ollut hyvin vähäistä.

Maisemanhoitotöitä on tehty talkoopohjaisesti tai pihapiireittäin vaihtelevasti ja monin paikoin ei lainkaan. Vanhojen karttojen tarkastelun perusteella arvioidaan, että Ohtakarin kasvillisuussuksessio on säilynyt jokseenkin samankaltaisena 1950 –luvulle saakka. Umpeenkasvu on kiihtynyt 70 –luvulle tultaessa juuri perinteisen maankäytön (laidunnus, lehdestys, kalastus) loppumisen jälkeen ja luontotyyppien palautuminen on johtanut kohti samalla korkeusvyöhykkeillä tavattavia luontaisia kasvillisuustyypppejä.

Ohtakaran kasvillisuuskartoituksen toteutti ympäristösuunnittelija (AMK), luontokartoittaja (EAT) Petri Hertteli. Maastokäynnit ajoittuvat 6.6. ja 26-27.6.2017. Ohtakaran alueella käytiin myös aiemmin toukokuussa. Kartoittajalta on lisäksi havaintoja alueen luonnosta myös aikaisemmilta vuosilta. Kasvillisuuskartoituksen pääpaino oli arvokkaiden luontotyyppien (uhanalaiset luontotyypit, lakikohteet, kasvillisuustyypit) määrittämisessä kaavaan suunnitelluilla rakennusalueilta sekä luonnon- ja maisemanhoitokohteilta.

Saaren kasvillisuus on monimuotoista, kuten maankohomaisrannikolle on tyypillistä. Karut luontotyypit vallitsevat pääsääntöisesti. Vuoden 2017 maastoselvityksissä ei havaittu uhanalaista tai rauhoitettua kasvilajistoa. Kasvillisuustypeistä ja kasvistosta on tarkemmin kerrottu kohdekuvausten yhteydessä.

Säännöllisen jääeroosion ja tulvavaikutuksen alaiset kohteet ovat rakennettujen alueiden ulkopuolella luonnontilaiseen verrattavia. Eroosiovaikutuksen yläpuolella sijaitsevat kasvillisuustyypit, kuten pensaikkovaihe ja nuoret rantametsät saavuttaisivat kohtalaisen lyhyellä aikavälillä luonnontilaisen kaltaisen tilan

Saaren männiköt ovat järeydestään huolimatta nuoria tai varttuvia. Ne edustavat kuitenkin päätevaiheen metsiä. Saaren katajikot voidaan lukea joko primäärisuksessiosarjan päätevaiheeseen, ilmentäen saaren karua kasvuympäristöä ja perinteistä maankäyttöä, tai umpeenkasvaneisiin perinnemaisemiin. Löyhästi arvioituna katajikon osalta on edelleen kyse umpeenkasvavasta perinnebiotoopista.

Väljästi tulkittuna saari edustaa kokonaisuudessaan äärimmäisen uhanalaista maankohoamisrannikon sukkessiosarjaa. Kehityssarjaan on kuitenkin saaren maankäytön historian aikana puututtu eri aikakausina ja tiukemmin tulkittuna vain osa saaren luonnosta kuuluu sukkessiosarjaan. Sekä maankohoamisrannikon luontotyypit, että perinnebiotoopit ovat uhanalaisluokituksen mukaisesti erittäin tai äärimmäisen uhanalaisia (EN, CR). Vanhat rantakivikot ovat lisäksi Suomen kansainvälisiä vastuuluontotyyppejä. Maankohomaisrannikon luontotyyppien edustavuutta lisää luonnontilaisuus ja sukkessiosarjan yhtenäisyys. Perinnebiotooppien syntyminen taas on vaatinut kohteen hoitoa ja käyttöä. Perinteinen maankäyttö ja kultturihistorialliset arvot voidaan katsoa yhtä huomionarvoiseksi piirteeksi, kuin maankohomaisrannikon kasvillisuuden kehityssarja.

MERKINTÖJEN SELITYKSET:

- 1. Kulttuurivaikutteiset metsät ja piha-alueet
- 2. Havupuustoiset metsät
- 3. Lehdot ja lehtomaiset metsät
- 4. Variksenmarjaiset nummet ja katajikat
- 5. Kivikot ja jäkäliköt
- Maankohomisirannikon sukkessiovyöhyke

Kasvillisuus ja luontotyytit

1. Kulttuurivaikutteiset metsät ja piha-alueet

Kohteella esiintyy kulttuurivaikutteisia piha-alueita, metsiä ja metsäisiä niittyjä mökkien tuntumassa ja tiestön läheisyydessä. Ne ovat mm. maitohorsman, valkoapilan, niittyleinikin, nurmilauhan, metsämansikan, siankärsämön, nurminatan, ja lehtomaisen kasvillisuuden, kuten käenkaalin, puna-ailakin ja vadelman, ja metsäimarteen ja metsäalvejuuren ilmentämiä. Kohteella ei esiinny Metsä-, luonnonsuojelu-, tai vesilain suojelemia luontotyyppejä. Uhanalaista kasvilajistoa ei havaittu kasvillisuuskartoituksessa.

2. Havupuustoiset metsät

Kohteella esiintyy havupuumetsiä, jotka pääsääntöisesti ovat männiköitä, saaren eri osissa. Ne ovat mustikan, puolukan, metsämaitikan, metsätähden, kevätpiipon, oravanmarjan ja metsäalvejuuren ilmentämiä, tai ilmentävät variksenmarjamustikkatyyppin kangasmetsää. Paikoin myös katajakasvustoja ja viihvilöitä. Ohtakaran metsät ovat sotien aikaan hakattu. Nykyiset havumetsät ovat syntyneet laidunnuksen loputtua. Uhanalaisluokituksen mukaisesti ne edustavat keski-ikäisiä mäntyvaltaisia kuivia kankaita (NT), mutta löyhästi tulkittuna ne voivat edustaa myös äärimmäisen uhanalaisia rannikon kuivien kankaiden männiköitä (CR). Kohteella ei esiinny Metsä-, luonnonsuojelu-, tai vesilain suojelemia luontotyyppejä. Uhanalaista kasvilajistoa ei havaittu kasvillisuuskartoituksessa.

3. Lehdot ja lehtomaiset metsät

Kohteella esiintyy lehtomaisia metsiä ja saaristokoivikoita, jotka ovat kasvillisuudeltaan monimuotoisia. Kasvillisuustyyppi kiertää saarta rannan tuntumassa ja alavammilla paikoin. Monimuotoiseen kasvillisuuteen kuuluu mm. hies- ja rauduskoivua, mustikka, metsäalvejuuri, pihlaja, oravanmarja, metsäimarre, puna-ailakki, vihvilät, vadelma, lampaannata, metsäimarre, isoalvejuuri, metsätähti, metsämitikka, ruohokanukka, heinätähtimö, jokapaikansara, kevätpiippo ja käenkaali. Paikoin tuomea, lehtotähtimöä ja tesmaa, metsäimarretta ja oravanmarjaa. Kohteella ei esiinny Metsä-, luonnonsuojelu-, tai vesilain suojelemia luontotyyppejä. Uhanalaisista luontotyypeistä esiintyy rannikon tuoreita terva- ja harmaaleppälehtoja (NT), rannikon kuivia koivu- ja tuomilehtoja (NT) sekä rannikon lehtomaisia lehtimetsiä (VU). Uhanalaista kasvilajistoa ei havaittu kasvillisuuskartoituksessa. Osa lehdoista täyttää Metsälain 10 § erityisen tärkeän elinympäristön kriteerit.

4. Variksenmarjaiset nummet ja katajikut.

Kohteella esiintyy variksenmarjaisia, kivikkoisia nummia ja katajikkoja, jotka kasvavat mm. variksenmarjaa, puolukkaa, lampaannataa, katajaa ja pihlajaa ja poronjäkäliä mm. palleroporonjäkälää ja harmaaporonjäkälää. Paikoin esiintyy myös metsätähteä, metsälauhaa ja metsäalvejuurta. Varpunummet ovat uhanalaisluokituksen mukaisesti erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi. Ohtakarin nummet edustavat kanerva-variksenmarja-puolukkanummi. Nummien laiteilla esiintyvät merenrantakatajikat ovat laidunnuksen ja polton loppuessa villiintyneet ja nummet edustavatkin monin paikoin jotain umpeenkasvuvaihetta. Katajikat ovat rannikolla yleisiä ja säilyviä luontotyyppejä.

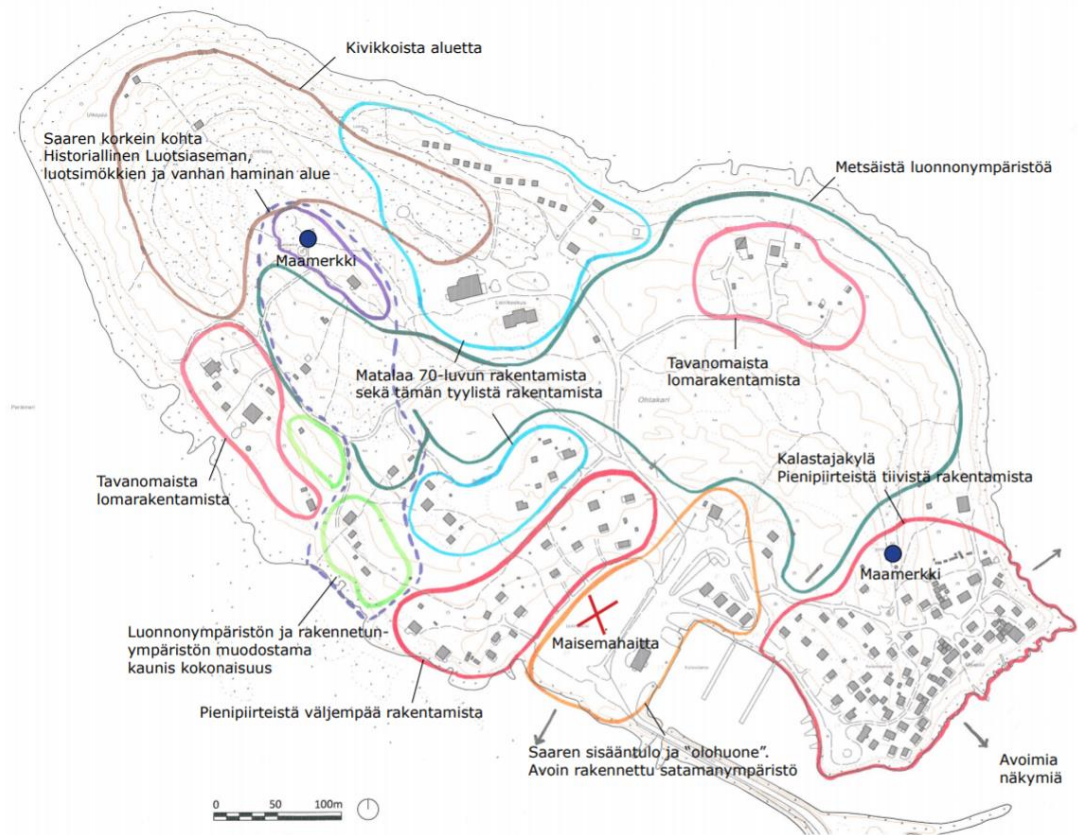
5. Kivikot ja jäkäläköt

Kivikoilla ja jäkäläköillä esiintyy variksenmarja/katajasaarekkeita, joissa kasvaa mm. pihlajaa ja koivua. Kivikolla esiintyy runsaasti myös mm. karttajäkälää, tinajäkälää ja poronjäkälää. Jäkäläköillä esiintyy myös hirvenjäkälää, lampaannataa, puikkotorvijäkälää, seinäsammalta, kiventierasammalta ja vihvilöitä. Rantakivikoilla kasvaa myös siellä täällä merikohokkia, joka on alueella mielenkiintoinen ja alueellisesti harvinaisempi kasvilaji. Niillä kivikkojen osa-alueilla, joilla esiintyy riittävästi myös hienompaa kiviainesta ja soraa, esiintyy myös laikuittaisesti varpunumia. Osa kivikoista täyttää Metsälain 10 § erityisen tärkeän elinympäristön kriteerit.

Maisemanhoitotoimet - meri näkyviin!

MERKINTÖJEN SELITYKSET:

- Voimakas harvennus. Säästetään maisemallisesti arvokkaat "peikkopuut"
- Merinäköymän avaaminen.
- Laidunnus/lievä harvennus.
- Varovainen maisemahoito/käsityönä tehtävä maisemanhoito.
- Kalastajakylän ja lomarakennusten pihapiirien ja lähimetsien maisemanhoito ja näkymien avaaminen.
- Sisäänkäyntialueen maisemointi ja perinteisen palauttaminen.

Luonnon- ja maisemanhoitokohteet

MERKINTÖJEN SELITYKSET:

- Voimakas harvennus.
Säästetään maisemallisesti arvokkaita "peikkopuut"
- Merinäköymän avaaminen.
- Laidunnus/lievä harvennus.
- Varovainen maisemahoito/käsityönä tehtävä maisemanhoito.
- Kalastajakylän ja lomarakennusten pihapiirin ja lähimetsien maisemanhoito ja näkymien avaaminen.
- Sisäänkäyntialueen maisemointi ja perinteisen palauttaminen.

0 50 100m

Luonnon- ja maisemanhoidon yleiset periaatteet

- Raivataan ja harvennetaan ylitihettä havupuustoa. Säästetään maisemallisesti mielenkiintoiset “röllipuut”. Uhanalaisia metsäisiä luontotyyppejä ei avohakata.
- Harvennetaan paikoin katajikkoo, mutta jätetään katajikoihin myös paahteisia taskuja, jotka toimivat myös näköesteinä.
- Niitetään ja raivataan pensoittunutta rantavyöhykettä, josta matalakasvuiset ruoho- ja heinäkasvit hyötyvät.
- Niitetään ja avarretaan myös pihapiirejä.
- Poistetaan villiintynyttä kulttuurilajistoa (mm. maitohorsma, nokkonen, jättibalsami) ja havaittuja vieraslajeja (kurtttulehtiruusu).
- Säästetään kivikoilla kukkivat puut (pihlaja, tuomi) yksittäin tai ryhmissä.
- Avataan rantakoivikoihin ja -lepikoihin näkymiä merelle harventamalla paikoin voimakkaastikin.

Rakennetun ympäristön maisemanhoito

- Pihapiirien sulkeutumisen estäminen
- Avoimien yhteisöllisten alueiden sulkeutumisen estäminen
- Puuston harventaminen ja korkeakasvuisen katajikon väljentäminen
- Muinaismuistokohteiden umpeenkasvun estäminen
- Huomioidaan tarvittavat näköesteet ja suojakaistat mm. maisemahäiriöiden pehmentämiseksi
- Niittäminen sekä katajien ja pihlajien säilyttäminen

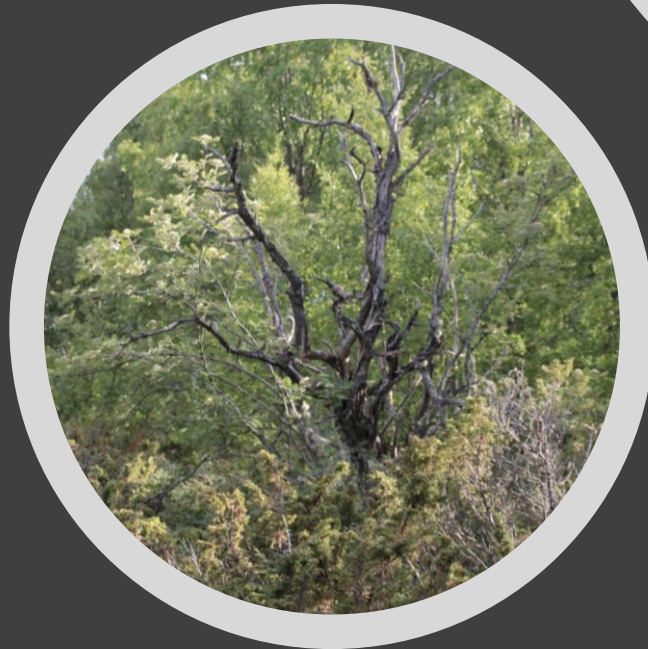
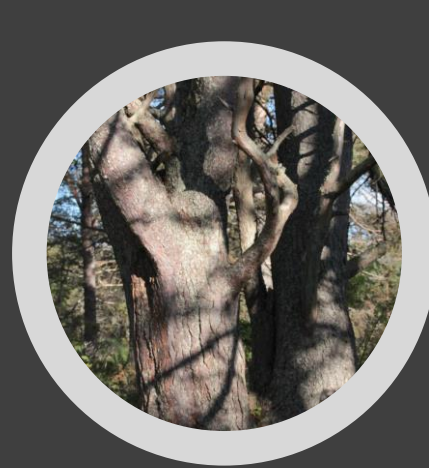
Karujen kangasmaiden maisemanhoito

- Voimakas epäsäännönmukainen harventaminen, ”röllipuita” suosien, jätetään harvakseltaan yksittäisiä puita ja puuryhmiä epäsäännöllisesti (mm. leirikeskuksen ympäristössä tavanomaisempaa, mutta hienoja käkkyrämäntyjä).
- Mahdollista osittainen laidunnus.
- Metsäreunojen taimettumisen estäminen, sekä ravaittujen alueiden vesomisen estäminen
- Lehtipuuntaimien poistaminen ja umpeenkasvua edistävien kulttuurilajien vähentäminen (mm. maitohorsma, vadelma)
- Muinaismuistokohteiden huomioiminen (mm. jatulintarhat)

Katajikkojen maisemanhoito

- Katajikko on sulkeutunutta, mutta maisemallisesti arvokasta.
- Katajikon osittainen avaaminen mahdollista, mutta oleellisempaa taustalla olevan reunametsän (männikön) voimakas harvennus.
- Säästetään kuolleet puut
- Säästetään mielenkiintoiset "röllipuut"
- Umpeenkasvun estäminen.
- Maitohorsman ja taimikon poisto.
- Koivu- ja mäntyvaltapuiden sekä kukkivien puiden säilyttäminen yksittäin tai ryhmissä.
- Mahdollista osittainen laidunnus.

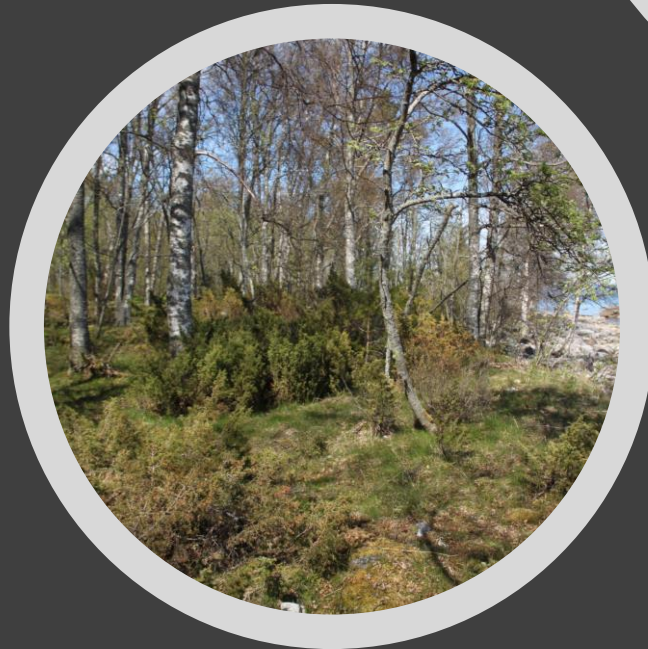
Kivikoiden maisemanhoito

- Avarretaan sulkeutuvia näkymiä merelle
- Säästetään kukkivat puut maisemapuina yksittäin tai ryhmissä
- Umpeekasvun ja rehevöitymisen estäminen.
- Maitohorsman, vadelman ja puiden taimien poisto harkitusti.
- Paikoitellen koivu- ja mäntyvaltapuiden säästäminen.
- Säästetään variksenmarjamättäät, kanervikot ja matalakasvuiset katajikat, poistaen niiltä vain muiden puiden taimet.
- Mahdollista osittainen laidunnus.
- Kulun ohjaaminen virkistyskohteet ja maamerkit huomioiden (mm. pooki, laavu)
- Muinaismuistokohteiden huomioiminen (mm. jatulintarhat, seurakunnan kivilatomus)

Rantojen ja rantametsien maisemanhoito

- Harvennetaan rantakoivikoita ja avataan näkymiä merelle
- Avataan harventamalla näkymiä tyrskyvyöhykettä seuraavaan kapeaan rantametsävyöhykkeeseen Säästetään rantavyöhykkeen erikokoista puustoa ryhmittäin ja yksittäin
- Otetaan esille kauniita maisemapuita
- Tuodaan esille alkuperäislajistoa. Huomioidaan kasvistollisesti mielenkiintoisia kohteita.

Lehtojen ja lehtomaisten metsien maisemanhoito

- Lehtojen kasvillisuus on monimuotoista, mutta monin paikoin rehevöitynyttä. Alkuperäislajiston ohella esiintyy umpeekasvua kiihdyttävää kulttuurilajistoa, kuten koiranputkea, nokkosta ja vadelmaa, joita voidaan poistaa niittämällä ja keräämällä.
- Valoisuuden lisääminen ja näkymien avaaminen harventamalla. Maisemallinen harvennus, ennen laidunnusta. Harventamalla saadaan myös meri näkyviin.
- Säilytetään tai harvennetaan varovaisemmin silmälläpidettäviä ja edustavia Perämeren maankohomaisrannikolle tyypillisiä tuoreita koivu- ja leppämetsiä sekä paikallisesti arvokkaita metsäimmarvaltaisia saaristolaiskoivikoita.

Tulonäkymän ja paikoitusalueen maisemointi

- Paikoitusalueen tarkempi sijoitus- ja maisemointisuunnitelma
- Kulun ohjaaminen
- Virkistyskäytön kehittäminen
- Merellisyyden ja kalastuselinkeinon korostaminen
- Perinnetöiden ja -tapahtumien järjestäminen
- Perinne- ja museorakennusten sijoittaminen

Huomioitavat säädökset

Ohtakarissa ei esiinny luonnonsuojelulain 29 § suojeltuja luontotyypppejä.

Metsälain 10 § tarkoittamista erityisen tärkeistä elinympäristöistä alueella saattaa esiintyä vähätuottoisia kivikoita sekä reheviä lehtolaikkuja. Metsälain 10 § tarkoittamilla kohteilla voidaan kuitenkin toteuttaa mm. maisema- ja nonimuotoisuusarvoja tukevia erityishakkuita. Mahdollisten Metsälain 10 § luontokohteiden käsittelyyn liittyvistä tavoitteista ja menetelmistä, on syytä olla yhteydessä Suomen Metsäkeskukseen ennen hoitotöiden aloittamista. Lisäksi hyönteistuholaki edellyttää mm. peittämään tai kuljettamaan pois hoitotöissä syntyvän energiapuun, tietyin edellytyksi 1.7 mennessä.

Vaikka hanke ei kohdistu luonnonsuojelualueeseen luonnonsuojeluohjelma-alueeseen tai Natura 2000-alueeseen, on ennen hoitotöiden aloittamista syytä olla yhteydessä ELY-keskukseen mm. rauhoitusäännösten osalta. Lintujen pesinnän ja poikuerauhan vuoksi BirdLife Suomi ry suosittelee Etelä-Suomessa varoajaksi 15.3.-31.7.

Muinaismuistolaki (295/63) rauhoittaa kaikki lain piiriin kuuluvat kiinteät muinaisjäännökset automaattisesti. Koska hoitotöiden alueella tiedetään olevan muinaisjäännöksiä tai sellaisiksi tulkittavia kohteita, on ennen hoitotöiden aloittamista syytä olla yhteydessä Museovirastoon tai lähimpään maakuntamuseon arkeologiin.

Yhteenveto

- Ohtakarin valtakunnalliset ja maakunnalliset arvot ovat ensisijaisesti kulttuurivaikutuksessa ja siten perinnemaisemaan liittyviä.
- Alueen luonnonympäristö edustaa maankohomaisrannikon kehitystä. Nykyistä alueen yleisilmettä ja luonnonmaiseman kehitystä voidaan kuitenkin pitää myös perinteisen alueenkäytön loppumisen seurauksena syntyneenä.
- Näin arvioitaessa sekä maiseman, että luonnonympäristön kehityssuunta katsotaan heikkeneväksi.
- Alueelle suunniteltujen luonnonhoitotoimien tavoitteena on ennallistaa ja palauttaa uhanalaisimpia perinneluontotyyppejä. Perinteisten elinympäristöjen palauttaminen palvelee samalla maisemallisia arvoja ja nostaa valtakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön arvoa. Lisäksi se täydentää Vattajan alueen luonnohoitohankkeita ja nostaa aluekokonaisuuden valtakunnallista merkitystä. Luonnonhoitotoimet perinneluontotyyppien eduksi korostavat myös alueen merellisiä arvoja.

Petri Hertteli Ramboll

Ympäristösuunnittelija (AMK) Luontokartoittaja (EAT)